

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "
Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula
Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Résen legyünk.

A hazáját hön szerető és a növekedő Karthagó nagyságától féltő római nem győzte elege hangoztatni, hogy el kell törülni a föld szinéről a veszedelem forrását. Így kell tenni a magyar embernek is, bármily nagy és bármily kicsiny legyen. Arcát a tornyosuló felhők felé kell fordítania s ha nem is akadályozhatjuk meg a vihar kitörését, arra mindnyáján közrehatatunk, hogy a veszedelem készen találjon, hogy vállvetve, egymást támogatva, baj nélkül éljük át a csapások egész folyamát.

Igy mentem el én is kicsiny fia a székelek földjének, a Székelyudvarhelyen folyó évi augusztus 24-én tartott kongresszussal, hogy belekiáltok a nagy erdőbe, hogy gyenge szavaimat a bércek, hegyormok visszavervén, megerősítvén, megsokasítván: minden székely fülébe menjen s tudja meg, hogy nem kell várni a veszedelmet, itt van az egész erejével. Itt van az nem mint a tatárpusztítás, mely nyári orkánként rontott hazánkra, de eltávolodván, termékenyítő iszapot, a tapasztalat áldását hagyta maga után; nem mint a török veszedelem, mely kétszáz éven át döngette ádáz buzogányával a magyar állam törzsfáját; itt van az mint a sorvasztó láz, mely lassanként őt el bennünket s lassanként pusztulunk el, dicstele nélkül s sirjaink fölé nem borul sem a gyermeki fájdalom, sem a szerető barátok nemes részvete. Élhetetlen népet nem szán senki, ilyenre nincs szükség a népek folyton tartó élet-halál harcában.

De vajjon a magyar nép élhetetlen-e?... Nemcsak mi magyarok, nemcsak a velünk rokonszenvező nemzetek, de maga a történelem tagadja ezt meg.

Mátyás fényes birodalma Európa legelső állama volt. Rendszeres államszervezettel, megfelelő alkotmányval, öt millió számú igen nagyrészen magyar fajú néppel. Csak egyet nem tudtak érteni, csak egymást nem tudták igazán szeretni őseink. Bűneink miatt megszenvedett az ország, a nemzet. Kétszáz évet megközelítő ideig snjtotta emiatt nemzetünket a miunket leigázó török és bizony maig is tartó jármot rakott nyakunkra a német. Mire elpusztult a török uralom nyakunkról, felényire fogytunk. A két és fél millió lakos azonban 1680—90. körül még mindig kétharmad részben magyar volt és ha ekkor velünk rokonszenvező kormányzat lett volna hazánkban, a magyar faj ismét olyan arányban lendülhetett volna fel, mint eddig volt. De az ellenséges kormányzat nyakunkra telepítette az oláhság, tótság, szerbek és németek egész tengerét és így a Mátyás alatt 90%-ot tevő magyarság 1720-ig 45, 1787-ig 29, sőt az egész országban 25 %-ra fogyott le. Az ország népének csak

negyedrésze volt magyar. Ellenségeink a tót Kollárral kárörömmel hirdették, hogy elvész a magyar is, ahogy rokonai a hunok és az avarok.

Korai volt a káröröm. A magyar tölgyekre a török kivonulása után reaboruló piszkos árvíz összehordott minden szemetet, minden piszkot. A felületes szemlélő elpusztulni látta a magyart, pedig az az elvonuló áradat után izmos ágait kiemelte az iszaptól s megtörhetetlen őseréjével újból felülemelkedett azon s már 1840-ben 46%-ra, 1880-ban 47, 1890-ben 48, 1900-ban pedig több mint 51%-ra nőtt. Ime az a nép, az a faj, mely oly ádáz ellenségek négyszáz éven tartó szivós nyomása ellenére így tudott előrenyomulni, az a nemzet nem lehet élhetetlen. Abban a fájban nagy életerő van és ha össze tud tartani, egymást megtudja becsülni és támogatni, ismét eljöhét Mátyás fényes birodalmának minden ékessége, minden dicsősége.

Am az a körülmény, hogy a magyar fajban ekkora életrevalóság van, ne tegyen minket elbizakodottakká, hanem inkább öncsön bizalmat belénk, hogy a multak hibáin okulva, faji őserőkre, de tisztán csak magunkra támaszkodva, ezután is megbirkózhassunk a nagy veszedelmekkel, amelyek nem multak el, sőt inkább súlyosabb erővel nehezedenek nemzetünkre, melynek sem rokona, sem barátja, mely költő mondása szerint szétszórt hajával, izzó, véres homlokával egyedül áll a viharban: maga a magyar rokotalan ága nemének...

Az a tanulság lelkesítsen, mely a népszámlálási statisztika adatai szerint azt mutatja, hogy ebben az egész országban, tehát még a mi kis Erdélyünben is, legjobban szaporodik a magyar faj és hogy míg az egész magyar hazában a közemultban a magyarság tíz év alatt 48·5%-ról 51·4-re növekedett, addig a többi mind fogyott: az oláhság 17·4 %-ról 16·7-re, a németiség 13-ról 12-re, a tót-ruthén elem 16·4-ről 16-ra és így tovább.

Éppen ugy Erdélyben a magyarság 31·0%-ról 32·90%-ra nőtt, a németiség 9·70%-ról 9·3-ra, az oláhság 56·7-ről 56·5-re fogyott. A székely földön, melyhez én most számitom Brassó, Csik, Háromszék, Kisküküllő, Maros-Torda, Udvarhely megyéket egészen és Tordaaranyosnak egy részét a magyarság 70, a németiség 5, az oláhság 25%-o körül van, tehát elég erősen állunk, hogy fajunk fejlődését biztosíthassuk, mert az egész Erdély minden megyéjében a szaporodásban legelő jár a magyarság s ennek szülőhelye a székelyföld, szülőoka a székelynépben rejtő őserő.

Ennek az őserőnek teljes kifejlődését kell biztosítani a közgazdasági, közegészségi és közművelődési tényezők javításánál és a magyar-székely fajra kedvező arányítással.

Szemle.

Folyó hó 22-én a képviselőház ismét megkezdte tanácskozásait. A gyűlés legnevezetesebb eseménye a miniszterelnök beszéde volt, melyben az 1909. évi költségvetést ismertette s egyszersmind reámutatott a kormány politikájának főbb elveire: Azon a hatalmas és a jövőre elhatározó reformon kívül, a mely a politikai jogok általánosítását célozza, egész politikánk a társadalmi erők összpontosítását és szociális reformok létesítését kívánja biztosítani. Az állami tisztviselők illetményeinek rendezése újabb terheket, újabb milliókat követelt a mostani költségvetésben. Rendeztük minden rendű és rangú köztisztviselők helyzetét, a szolgák és a dijnokok illetményeinek rendezésére is nagy összegeket vettünk föl a költségvetésbe. Ezzel a rendezéssel azonban elmentünk a jogos méltányosság végső határáig, a mennyre ezt az állam teljesítő képessége egyáltalán megengedi. Tekintünk kell ugyanis az érem másik oldalát is, az áldozó polgárok teherviselő képességét, a melyről el kell ismerni, hogy nagy mértékben igénybe van véve. A megélhetési viszonyok javításának munkája még koránt sincs biztosítva. E miatt már a mostani költségvetésben is áldozatokat kellett biztosítanunk a városok javára, egyes vidékek javára, a piaczi viszonyok rendezése tekintetében; tetemesek a közigazgatási viszonyok javítására vonatkozó kiadások, jelentékenyek a népesedési arányban mutatkozó tünetek javítására, a gyermekhalandóság enyhítésére vonatkozó költségek. Ezen a téren, a közegészségi téren, jelentékeny a haladás és bár ez jórészt elődeink érdeme, a mi politikánk is következetesen halad a cél felé.

Ezután figyelmeztet arra, hogy a mostani költségvetésben már benne van a katonatiszti fizetésemelésre és a legénységi szold emelésére vonatkozó költség, továbbá jelentékenyebb beruházások vasuti czélokra, ez utóbbira kerekaszamban hatvannegy millió. Gazdasági erőink további föllendítése kölcsönök fölvételére utal bennünket. Igénybe kell tehát vennünk a pénzpiacot. A kiadások emelkedése miatt a bevételek emeléséről is gondoskodni kellett. Reális így az egész költségvetés, különösen azért, mert a mult évben az adóbevételek igen jók voltak. Ennek azonban nem az az oka, hogy az adóbehajtás körül presszió van. Emlegettek bizalmas és nem bizalmas rendeleteket, a miből semmi sem igaz. Ellenkezőleg arra figyelmeztettem a közgeket, hogy méltányosan járjanak el és még az adókiivetéskor szokásos rendeletet sem adtam ki. Az ilyen híresztelések nem szolgálnak az ország hitelének emelésére.

Hangsúlyozni kívánja, hogy az adóreform megvalósítását előadni nem lehet, mert a felhozott kifogások nem igazak és a reform e

terhek arányosítását fogja eredményezni. Az adóreformmal nem lehet várni. Az a legelső parlamenti feladatok közé tartozik. Ezután összegezi a költségvetés eredményeit, a melyektől hasznos szociális fejlődést vár az ország számára.

Valami izelítőt kaptunk most a király itt tartózkodása alatt a rég nélkülözött, nehezen nélkülözött udvari életből. Megelénkült a budai vár. Az uralkodón kívül királyi hercegek jöttek-mentek. Felvonultak az udvari méltóságok, felvönültek a közös miniszterek és megtudtuk, hogy a ragyogóan berendezett királyi palotában külön termek, állandó helyiségek állanak a külügyminiszter rendelkezésére. Annyi bizonyos, hogy ezeket a termeket sem koptatják sokat. De a héten ott tartották meg a közös minisztertanácsot és lehet, hogy a magyar külügyminiszterium keveset használt termeiben dőltek el a két ország legfontosabb kérdései.

Afelől nincs semmi kétség, hogy nevezetesebb és nagyobb horderejű dolog rég foglalkozhatták a két állam minisztereit, mint ma. A kérdéseket, a problémákat Magyarország vetette fel. Magyarország az általános választójog reformjának megalkotása előtt áll és kapcsolatba hoznak e kérdéssel száz más, harmóniában akarja megoldani a katonai kérdést, a pártok egyesülésének kérdését, szóval a legéletbevágóbb ügyeket.

Hetek, hónapok óta folynak a tárgyalások, az izgatottság egyre nő és az ügyek semmivel sem mennek előre. Ilyen körülmények között halljuk egy magyar államférfiu kijelentését, aki így jellemezte a helyzetet:

„Az a baj, hogy túlságosan fontosnak tulajdonítanak a választójog reformjának. Igaz, hogy nagyon nevezetes kérdés ez. De a modern politika, a társadalomtudomány arra tanít bennünket, hogy ilyen — bármily nagy horderejű — technikai kérdések a nemzetek sorsát, életét, vagy halálát nem dönthetik el. Nem szabad annyira felni attól a reformtól. Ugyis meg kell csinálni, még pedig becsületesen kell megcsinálni. Aki nem hiszi, most, hogy itt van az udvar, meggyőződhet róla, hogy nincs kibúvó.“

Ez az államférfiu lehet igen nagy kapacitás, de hogy ebben a kérdésben felszegen gondolkozik, annyi bizonyos. Itt az a fő, hogy rosszul nem szabad megcsinálni.

A dunántúli ref. Egyházkerület f. hó 22-én közgyűlést tartott, melyen Antal püspök terjedelmesen megokolt jelentésében az ultramontan törekvések térfoglalását hirdeti. Állítását bizonyítja először azzal, hogy az 1907. XXVI. t. cikkbe meglepetésszerűleg, vagyis a minisztertanácsban megállapított szöveg hirtelen megváltoztatásával becsusztatták a szerzetes rendek elemi iskoláit. „Egyénileg lehetnek — úgymond a püspök — a szerzetes tanítók magyarok, vagy a magyar nyelvet megtanult külföldiek tanusithatnak még oly nagy önfeláldozást hivatásuk teljesítésében, a miért méltán elismerésben részesülnek; de hogy az a szellem, a melyet ők képviselnek és terjesztenek, magyar nemzet szellemétől idegen, a nemzet nagy aspirációival, különösen az 1848-dik évi törvényekben lefektetett magasztos eszmékkel ellentétes, azt édes hazánk történetéből levonható tanulságok alapján állítani bátorkodom és bizonyítani képes vagyok.“ Másodszor felhozta, hogy br. Barkóczy miniszteri tanácsos nem tartja tiszteletben a házasságról szóló törvény rendelkezéseit. Harmadszor Csernoch püspök ügyét, melyben a képviselőház ki-

mondta, hogy a püspök és képviselő ügye nem összeférhetetlen, azzal a megokolással, hogy „a püspöki méltósággal összekötött és az egyházi vagyonból járó javadalom élvezete sem a fizetés, sem a díjazás fogalmának nem felel meg.“ Végül a „Né temere“ című decretum dolgában az aggasztja a püspököt különösen, hogy bár nálunk felekezeti különbség nélkül általános felháborodást keltett, a kormány eddig semmit sem tett a rendelet érvénytelenítése érdekében.

Színház.

Szombaton telt ház élvezte végig jó előadásban és rendezésben „A dollárkirálynőt“. Ez az amerikai gyorsaságu és ötletű szindarab mint ujdonság került színre nálunk; de nem annyira irodalmi színvonala, mint inkább amerikai lehetőségei tették híressé. Püspöki Rózsika bájos Gladys volt, és szép toalettjeiben olykor-olykor éppen elragadóan játszott. Köhalminak ma ismét az ő kitűnő alakítási képességét láttuk. K. Molnár Bella ma mutatkozott be először kellemes játékaival. Nagyon jó volt Fonó Gizi, Ivánfi, Sáska Ilona, Nyárai és Kun.

Vasárnap délután „A peleskei nótárius“-t gyermekeknek játszották; kik nagy örömmel nézték végig a mindig érdekes és vonzó magyar bohózatot. Csak kár volt annyit kihagyni belőle.

Este népsziumüt is láttunk. Kecskemét polgármesterének, Kada Elek dr.-nak ugyanott történő énekes népsziumút: „A helyre asszonyt.“ Jól esik néha a magyar nép érzelmének és jellemének a megnyilatkozását is látnunk a mostanság mind egyre jobban burjánzó hitvány és trágár operette-darabok között.

Püspöki Rózsika olyan helyreasszony, gyönyörűséges és édes szavu menyecske volt, amilyen még ma is van Kecskemét táján. Aztán Köhalmi (udvarbíró) éppen jó volt; a helyreasszonnyal ujrázásokra kellett énekelniök. Ivánfinak és Szalai Dusinak a játéka, érzelme, szép magyar nótái szívből szívhez szóltak. Kiss Árpádnak nem jutott tér, ma ő is rekedt volt, mint Dénes mindig. Kun (Scolamester), Nyáray (Igó) kitűnő alakításai tetszettek. A tájszólásra mindnyájan gondosan ügyeltek.

Hétfőn került színre a „Leányka“. Habár a rozoga színpad sok tekintetben tönkretette a kelő gonddal és áldozattal színre hozott darabot, mégis elmondhatjuk, hogy egy kellemes előadás élvezetében volt részünk. Nagyenyed városnak szégyene, hogy ily gyalázatos a helyisége, de annál nagyobb az érdeme az igazgatónak, hogy annak dacára ilyen szép eredményt tud felmutatni. Hiszen már mai napság mások az igények, sokkal nagyobbak, sem hogy csűrökben áldozzunk Tháia istenasszonyának. Ha külön vesszük a szereplőket, akkor is inkább az elismerés hangján kell szólnunk. Habár maga az összbenyomás, az egyöntetűség volt a darab megjátszásában a meglepő. K. Molnár Bella, az igazgató Margit szerepében nyerte meg a közönség tetszését, habár egy kissé több természetességgel is játszhatna. Ivánfi, mint Tökölyi Imre ért el kellő eredményt. Kassai Rózsai, mint Daczó Bőze nem éppen hálás szerepében remekelt. És a darab legkedvesebb szereplőjei voltak Fonó Gizi és Nyárai Rezső, mindakettőn temperamentos játékkal nem egyszer magokkal ra-

gadták a közönséget, mit a gyakori nyílt színen zajos tápsólással hűvőrált a rendes körülmények között nem éppen hálás nyedi publikum.

„A tanító nő“. A darab egy gyönyörű életkép. Lélekemelő, megható. Nem a karzatnak való az bizonyos, röhejével nem egyszerű kellemetlenül hatott, mi valószínűleg a szereplőket is bántotta. De bántotta a közönséget is. Bántotta, mert helyes felfogással és ambícióval volt előadva. Talán a szereposztást kifogásolhatnók! Maga azért az előadás vidéki színpadon meglepő eredményt mutatott fel. Dénes alakítása erőteljes és találó volt, hangja is már kezd helyre jönni, úgy annyira, hogy egyes kitérésinél már érvényesülhetett művészet. Még egy pár csésze tea és rendbe jön. Pártner, Kövi Kornélia is sikerrel alakított, egyes jelenetei mondhatni kifogástalanul voltak kreaálva. Kis Árpád másodrendű, de nagyon nehéz szerepében a teljes elismerést érdemelte ki. Jók voltak még Kassai Rózsai, csak kár volt, hogy keveset lehetett színen és Köhalmi, mint szolgabíró. A két pap közül pedig az igazgató remek volt, lehet hogy azért tűnt fel oly gyengének Fehér Imre. Ismételen meg kell dicsérnünk Nyárai Rezsőt, ki minden alkalommal a legjobb eredménnyel alakít.

F.

Vegyes hírek.

— **Lapunk az országgyűlés beálta folytán ismét kétszer jelenik meg hetekint.**

— **Két költő emléke.** A magyar irodalom két kiváló jelesének, Gyöngyösi Istvánnak és Vajda Jánosnak állítottak vasárnap emléket. Mindkettő nagy lírikus volt, az előbbi a tizenhetedik, az utóbbi a tizenkilencedik század költője. Gyöngyösynek szülőházát jelölték meg emléktáblával, Vajdának pedig ércszobrot állítottak Vaában, ahol boldog gyermekkorát töltötte. Mindkét ünnepe az irodalmi körök élénk részvetele s nagy közönség előtt folyt le.

— **A nagyenyedi ref. egyházmegye** folyó évi őszi rendes közgyűlést Nagyenyeden a Bethlen-kollégium disztermében október 12-én d. e. 9 órán kezdődőleg tartja a következő tárgysorozattal: 1. Ima. 2. Elnöki megnyitó. 3. Névsorolvasás, megalakulás. 4. Bekebelezések, felszentelésre ajánlás. 5. Dr. Bartók György püspök emlék istentisztelete, a templomban a Bethlen főtanodával és nagyenyedi egyházközséggel együttesen: imát n.ond Zajzon János kollégiumi vallásánár, emlékbeszédet: Sándor János t. b. esperes. 6. Esperesi jelentés tárgyalása, mely a főjegyzői, tanügyi előadói és számvevői jelentéseket is magában foglalja. 7. Felső rendeleték ismertetése főjegyző által. 8. Egyházmegyei tanács előterjesztései. 9. Egyházmegyei esperesi pénznapló tárgyalása, költségeloirányzatok bemutatása a kiküldendő bizottság jelentése alapján. 10. Segélykérvények tárgyalása. 11. Hátralékos számadások ellátása. 12. Előkészítendő ügyek, szabályszerűleg beadott indítványok. Közgyűlésen kötelesek a lelkészek palástosan jelenni meg. Tekintettel a közgyűlés felelősségére, jelenlétnek csak az vétetik, ki a tárgyalásokon végig részt vesz. Egy óraker a közgyűlés (1 és fél óras) megszakításával közebed lesz. A közgyűlés bevégezése után egyházmegyei gyámintézeti közgyűlés tart ülést.

— **Tárogató a kollégiumban.** Folyó hó 21-én délután Guzzi kolozvári cigány megszólaltatta a tárogatót Nagyenyeden, a

kollégiumban. Fájdalmasan hangzott, majd fenyegetően a kurucz-világ ezen drága, de jóformán csak egyetlen hagyománya a nagy teremben. Mintha sirból szólna hozzánk az ősök hangja, melyet az új houboldogító rendszer elföldelt. És felzúgott néha, mint a nyugtot nem hagyó lelkiismeret szava, hogy még azok is meghallják, a kik kényelmesen pihenai szeretnének immár az országos hazugságokból vetett heverőjükön. Ez a hang azokban azt harsogta füleikbe, hogy a lelkiismeret nyugalma csak a jó munkát követi, de az elvtagadást és hazaárulást soha.

— **A vármegyei** legtöbb adófizetők 1909. évi névjegyzékének egybeállítására czéljából, a vármegyei igazoló választmány folyó hó 26-án délelőtt 10 órakor az alispáni iroda helyiségében nyilvános ülést tart Tóth Miklós elnöke alatt.

— **Kolera Máramorosban.** Máramaros-Szigetről azt a megdöbbentő hírt jelentik, hogy ott meghalt Mészáros János szaplonaczi falapát-gyári munkás és az orvosok megállapították, hogy halálát ázsiai kolera okozta. Kozma Sándor megyei főorvos az esetről azonnal jelentést tett a belügyminiszternek. A városban nagy riadalmat okozott a kolera megjelenése. A kolera Oroszországból jött hozzánk, hol nagy mértékben dúhög. A múlt héten Péterváron összesen 1456 koleraeset fordult elő, amelyből 439 halálos végű volt. A járvány kitörésének napjától szept. 6-tól 1653 megbetegedés és 492 halálos fordult elő. Oroszország többi részében a múlt héten 3392 megbetegedés és 1377 halálos történt. Egész Oroszországban összesen 10.359 megbetegedés és 4633 halálos fordult elő. Számos vidéki városból zavargást jelentenek. Több helyen a lakosság meg akarta ostromolni a kolera-barakokat, mert azt hitték el vele, hogy az orvosok a kolera betegeket bántalmazzák és hogy egészséges embereket is erőszakkal visznek be.

— **A protestánsok nagy hete.** A protestánsok nagy hete szeptember 28-án kezdődik. Mindazok a testületek, a melyek országos jelentőségűek és kihatásuknál fogva nemcsak a protestáns, hanem az egész magyar közélet érdeklődésére igényt tarthatnak, 28 aval kezdődő héten tartják üléseiket Budapesten. A nagyhetet az országos református lelkész-egyesület választmányi gyűlése nyitja meg. 29-én lesz ugyanezen egyesület közgyűlése, 30-án az országos evangélikus szövetség tartja közgyűlését, október 1-én és 2-án a magyar protestáns irodalmi társaság.

— **Érsekújvár kurucz-ünnepe.** Érsekújvár hazafias érzesű polgársága október hó 11-én emléktünetet rendez annak emlékeztetére, hogy II. Rákóczi Ferenc fejedelem kős kurucz vitézei kétszáz év előtt e napon verték vissza Heisler labancz főgenerálisának támadásait s a fennhéjázó labancz vezér 1708. október hó 12-én véres fejjel volt kénytelen visszavonulni vert seregével Ujvár falai alól.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Jól érett
saját terméste,
kitünő minőségű

csemegeeszőlő

kapható napi árak szerint Nagyenyed
Szentkirály-utca 114 szám alatt
LINGNER GYÖRGY-nél. Telefon szám 15.

5 kilós postacsomag 3 kor. bérmentve
az ország bármely részébe küldetik

GANZ-féle villamossági részv.-társ.
nagyenyedi építésvezetősége

162 4-15

Főtér 32. sz.

Elvállalja középületek, magánházak, üzletek stb. teljes *villamos világítását és erőátviteli berendezésének* teljes felszerelését. Helyszíni felvételek és költségvetések kidolgozását díjtalanul végzi.

A házi berendezésekhez szükséges különféle világítótestekből, szellőztetőkből, elektromos motorokból és mindenféle villamos felszerelési anyagokból nagy választéku minta raktárt tart.

Berendezésekre vonatkozó mindenféle felvilágosításokat legnagyobb készséggel megad.

Értekezni reggel 8 órától este 6-ig lehet.

Hajdu Albert
kályhakészítő, Nagyenyed.
Raktár: Főtér.
Műhely és lakás Felszeg-utca 7.

Szives tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **kályharaaktárt** nyitottam.

Raktáron tartom a saját készítésű, valamint idegen de hazai gyártmányu igen szép kályháimat, melyeket a n. é. közönség bármikor megtekinthet. Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat pontos kiszolgálás mellett és jutányos árban.

Vidéki munkákat a lehető legolcsóbb árban vállalok.

A mélyen tisztelt vevőközönség b. pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

101 27-52

Hajdu Albert.

Hegyi János
műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 10.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását s gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzesplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan rozélféjű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy tivánság szerint átalakítok.

Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók Beesés pártfogást kér

67-104

kiváló tisztelettel
HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye

Kitünő minőségű és legnagyobb szilárdságu

Portland-és Román-Cement

nagyban és kicsinyben olcsó áron kapható:
Klemm Pálnál Nagyenyed Szentkirály-utca 128. sz.

Van szerencsém a n. é. uri közönség szíves tudomására adni, hogy a fővárosban eddig VIII., Rákóczi-út 69. szám alatt 19 évig fennálló **fogműtermemet 1908. év augusztus hó 1-én VII., Erzsébet-körút 29. szám alatt**

fogtechnikai intézetté és laboratoriummá alakítottam át.

Hivatkozva azon kellemes tapasztalásomra, hogy szerte az országban jó hírnek örvendő nevem, szaktudásom és lelkiismeretem révén szerencsém van a legkényesebb uri közönség bizalmát bírni. Ez ambíciózult majd két évtized óta, hogy modernizált intézménnyel a fogtechnika összes specialitásaival remekelhessek részükre.

Alsó-Fehér vármegye n. é. uri közönségének általam 12 év óta teljesített szolgálataim bő tapasztalást nyújtott, hogy szíves bizalmukkal tovább is kitüntessenek, melyet igyekezni fogok a jövőben is lelkiismeretesen gondozni.

Hogy ennek ezután is pontosan megfelelhessenek, kéréssel fordulok azon egyénekhez, kiknek a fogtechnikában előforduló szükséglet mutatkozik és engem jövedelem alkalmával igénybe óhajtanak venni, hogy legyenek szívesek fent irt intézetemhez czimezve engem arról előre értesíteni. Viszont én is jövedelem pontos idejét fogom velük szívesen tudatni. Mert azáltal, hogy ezen érintkezésünk megtörténik, a munka érdekében nagy szolgálatot tettünk.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

Prohászka Sándor,

fogtechnikai intézet és laboratorium tulajdonos.
189 13—20

Alsó-Fehér vármegye alispánjától.

Sz. 9031—1908.
alisp.

Pályázati hirdetmény.

Nagyenyed rendezett tanácsu város képviselő testületének 1908. évi augusztus hó 14-én tartott ülésében 88. jkvi szám alatt hozott határozata folytán Nagyenyed rendezett tanácsu városnál üresedésben levő és az 5180—1908 szám alatt kibocsátott pályázat eredménytelensége miatt most is betöltetlen **városi adótisztii** állásra újlag pályázatot hirdetek.

A javadalmazás áll évi 1500 kor., azaz egyezeröttszáz korona fizetésből, évi 420 korona azaz négyszázhusz korona lakpénzből, 1200 azaz egyezerkétszáz négyszögöl földhaszonélvezetből, évente 2 azaz kettő ácsomóból és szintén évente 12 azaz tizenkettő ürméter tűzifa járandóságból.

Megkívántatik az adóhivatali vizsga letétele. Ezen vizsga letétele mellett előnyben részesül az, a ki a vizsgán kívül még más városnál hasonló minőségben már elismert szakképzettséggel szolgált vagy aki államszámviteltani, vizsgát is tett.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a fentebb megkívánt képzettségüket, eddigi szolgálataikat, családi állapotukat feltüntető okmányokkal és születési anyakönyvi

kivonatokkal felszerelt folyamodványait **1908. évi október hó 17-ig** Nagyenyed város polgármesteri hivatalához nyújtják be.

Nagyenyed, 1908. évi szeptember hó 12-én.

Br. Bánffy Kázmír,
alispán.

171 2—2

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

<h2>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.</h2> <p>Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol elad értékpapirokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.</p> <p>Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>Állandó betétet 5% kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.</p>	

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet I. fajtízta anyagra.

Gyümölcsfák, Szőlőoltványok

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet.
európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Árjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

dísz- és kerítésnövények stb.

391 66—104

Marosujvári Takarékpénztár Részvénytársaság MAROSUJVÁRT.

Alaptőke 200,000 kor. Tartalékalap 22,000 kor.

Betéteket elfogad: betétkönyvecskére, vagy folyószámlára szeptember hó 1-től kezdve 5 $\frac{1}{2}$ %-os kamat mellett, részvényesek betétei után 6% kamatot fizet, és az új részvényekre történt befizetések után is.

Saját részvényeket elad 110 kor. árfolyamon, részvényeseknek 105 koronáért, minden régi 2 részvény után 1 drbot.

Nyitva hétköznapokon délelőtt 9—12-ig és délután 3—5 óráig.

Telefon 5. szám. Telefonbeszélgetés Alsó-Fehér vármegyében ingyen.

Leszámítol váltókat.

Vesz és ad értékpapirokat.

Fizetéseket teljesít bel és külföldön.

Törlesztéses kölcsönöket ad.

Bevált értékpapir szelvényeket.

161 4—